

Siriýa çykmarynda Türkiýe

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

Siriýa çykmarynda Türkiýe SIRIÝA PETIGINDE TÜRKİYE

Söýgülü okyjylarym, geçen ýyl şu wagtlar Ankarada Başkent uniwersitetiniň hassahanasynda ýatymlaýyn bejergi alýardym. Men ol ýerde täsin adam bilen tanşypdym. Öz aýdyşyndan asly siriýaly eken, ýöne ol gaty köp zat bilyärdi we pikirini kesgitli orta atmaga çekinmeýärdi. Onuň aýdan şu sözleri hiç ýadymdan çykanok:

– Esadyň döwlet ýolbaşçylygyndaky ömri barha gysgalýar. Gijä galanda bir ýylyň içinde düñderiler... Görersiňiz, hazır ony goldaýan ýurtlar hal-ahwalyny soramagy-da artykmaç iş biler. Mysal üçin, Eýran Esady hökman satar. Satmasa-da agdarylysyna sesini çykarmaz... – Russiýanyň näme etjekdigini soranymda: – Esad möwritini doldurdy, Russiýanyňam satmagy mümkün – diýipdi.

Häzir aradan tegelek bir ýyl geçdi. Yüz keşbi we ady ýatdan

çykyp giden şol adamyň çaklamasy hutma-hut amala aşdy duruberdi.

* * *

Gelip gowuşýan habarlara ynansaň-a, Russiýa Esada syýasy gaçybatalga beren ýaly. Başgaça aýdanda Esad ýurduny taşlap ökjä tüýkýripdir we Russiýa gaçypdyr.

Biz bular ýaly spektakllara köp tomaşa edipdik!

Diktatorlar ençeme ýyllap häkimiýet başynda oturýar, tolap bilen baýlyklaryny we dogan-garyndaşlaryny-da ýanlaryna alyp daşary ýurda gaçyp gitmegin pikiri bilen ýasaýar.

Esasy zat, gaçyp özüňi atjak ýurduňy dogry saýlap bilmek! Ýogsam bolmasa, gaçyp oñarmasaň soňuň Kaddafiňkä, Saddam Hüseýiniňkä meňzär duruberer.

Ýadyňza salyň, agdarylan Kaddafi açyk meýdanda gaçyp barýarka ele salnypdy we ýoluň gyrasynda «alamana bir daş» edilip öldürülipdi. Saddamýň soňy bolsa dar agajy bolupdy.

* * *

Indem Esadyň agdarylmagyny joşgunly çykyşlar bilen gutlaýan halk köpçülüklerini teleýaýlymlarda görýäris.

Tans edip towsaklaýanlar, heýkelleri ýumurýanlar, elli bilen «V» yşaratyny edýänler, näme göresiňiz gelse görüp bolýar. Sahna doly sähne...

Emma men bu Orta Gündogar gotberençiligine hiç wagtam ynanmaýaryn. Orta Gündogar we Arap ýurtlary sözüň doly manysynda çybyn-çirkeý batgalygy. Aýdyşymdanam beter bolansoň, Atatürk hem şol hapa batgalyga bulaşmakdan hemiše gaça durupdyr.

* * *

Şu gün Esadyň agdarylmagyny gutlaýan şol halk köpçülükleri agdarylyşyk şowsuz tamamlanan ýagdaýynda hazır Esadyň üstünligi üçin tans edip towsaklardylar!

Indem patyşa öldi, ýaşasyn täze patyşa diýlenini edýärler!

Täze patışanyň ýa-da bazara çykmagyna garaşylýan täze

patyşalaryň kimlerden düzüljekdigini heniz bilemezok!
Biz iň gowsy öz iş-aladalarymyz bilen bolalyň!

* * *

Gaziantepde ýasaýan bir ildeşimiz aýdýar:

– *Siriýalylar her ýeri alyslary ýaly biziň merkezdäki köcämizi-de basyp aldylar. 200 metr aralykdaky ýere iki sany süýji-köke çykaryan seh, iki sany larýok, bir sany dermanhana, bir market we egin-eşik satýan dükan açdylar. Türk dili bilen birlikde iş ýerlerine arapça ýazgylary asdylar. Biziň şäherimizde we goňsy etraplarda açan iş ýerleri bilen birlikde satan alan jaýlary-da olaryň eden işiň netijesi. Hemmesi iş tapdy. Üstesine olara bilim we saglygy gorayýış hyzmatlary-da mugt... – Ildeşimiz sözlerini şeýle jemleyär: – Indi sizden sorajak zadym, şeýle şertler barka siriýalylar Esad agdaryldy diýip ýurtlaryna gaýdyp bararmyka?*

Dogry aýdýar.

* * *

Bilýänsiňiz, biziňkileriň iň uly umydy – siriýalylaryň Esad wakasyndan soň öz ýurtlaryna gaýdyp barmagy.

Wagtynda açdylar ähli gapylary we olaryň müň bir şowhun-şagalaň bilen Türkiýä labyr atmagyna göz ýumdular.

Näçe milliona ýetendikleri häzirem belli däl. Sanlary ýa-ha bilgeşleýin gizlenýär ýa-da anyk sany biziň taýýipçilerimiziň özlerem bilenok.

Awtoulag kerwenlerini tutalga görkezip, eýýäm şowhun turuzmaga başladylar...

«Hemme zat garaşyşymyz ýaly bolup dur. Siriýalylar öýlerine gaýdyp barýar!»

* * *

TRT, CNN-Türk, Habertürk ýaly käbir telekanallar bolsa öýlerine gaýdyp barýan awtoulaglary içinden gepledýär:

«Alla Taýýip Erdoganan razy bolsun, onuň saýasynda boldy bularyň barsy!»

Korrespondent we wideokameraçy olaryň gulagyna pyşyrdap aýtmaly sözünü öwredýär, olara-da minnetdarlyk bildirmek galýar.

* * *

Söýgüli okyjylarym, ýaňam aýdyp geçipdim... Orta Gündogar syýasaty hakyky hapa batgalygyň mesgeni. **Kimiň eliniň kimiň nämesindedigi belli däl**

Şular ýaly spektakla gatnaşýan aktýorlar belli bir wagtdan soň tarapyny üýtgetseler geň galmaly däl. Şu gün size alkyş okap ýoluňza gül sepeläp oturanlar ertir siziň kelläñize tokmak bilen urup bilyär.

Bularyň köpüsi araçákleri imperialistik güýçler tarapyndan jedwel bilen çyzylan ýurtlar. Yrak, Iordaniá, Liwan ýaly... Goňşymyz Siriýa hem şolaryň biri. Göreliň bakaly, öňümüzdedäki günler Siriýada nämeler bolarka... Bir zatlaryň boljagy-ha görnüp dur-la!

Emin ÇÖLAŞAN.

«SÖZCÜ» gazeti, 10.12.2024 ý. Publisistika